

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ 18
ЖЕЛТОҚСАН 2015 ЖЫЛҒЫ № 410-V ҚРЗ. СЫБАЙЛАС
ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ТУРАЛЫ"

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Заңда қамтылған кейбір ұғымдарды түсіндіру

Осы Заңда қамтылған ұғымдар мынадай мағынада қолданылады:

1) жауапты мемлекеттік лауазым атқаратын адам – мемлекеттің функцияларын және мемлекеттік органдардың өкілеттіктерін тікелей орындау үшін Қазақстан Республикасының Конституциясында, Қазақстан Республикасының конституциялық және өзге де заңдарында белгіленген лауазымды атқаратын адам, оның ішінде Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаты, судья, сол сияқты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет туралы заңнамасына сәйкес "А" корпусының мемлекеттік саяси лауазымын не әкімшілік мемлекеттік лауазымын атқаратын адам;;

2) лауазымды адам – билік өкілінің функцияларын тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;;

3) мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адам – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет туралы Заңдарына сәйкес мемлекеттік қызметші, мәслихат депутаты, сондай-ақ мемлекеттік лауазыммен көзделген міндеттерді уақытша атқарушы адам, ол мемлекеттік қызметке тағайындалғанға дейін;

4) мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адам – жергілікті өзін-өзі басқару органдарына сайланған адам; Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Парламентінің немесе мәслихаттардың депутаттығына, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдеріне кандидат ретінде Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен тіркелген азамат, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқарудың сайланбалы органының мүшелері; жергілікті өзін-өзі басқару органында тұрақты немесе уақытша жұмыс істейтін, еңбегіне ақы төлеу Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджет қаражатынан жүргізілетін қызметші; мемлекеттік ұйымда немесе квазимемлекеттік сектор субъектінде басқару функцияларын атқаратын адам, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және оның ведомстволарының қызметшілері;

5) мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері өздерінің

лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше атқармауына әкеп соғуы мүмкін Қайшылықтар;;

6) Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өз лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен оларды сатып алу;;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендетуге, қоғамның мемлекеттік органдардың қызметіне сенімін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар және осы Заңға сәйкес өзге де шаралар;

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер – осы Заңда белгіленген және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға бағытталған шектеулер;

9) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл-сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-

ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың зардаптарын жою жөніндегі қызметі;

10) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл жөніндегі уәкілетті орган-өз өкілеттіктері шегінде Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын іске асыру және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіру жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы орталық атқарушы орган және оның ведомствосы, олардың аумақтық бөлімшелері;

11) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық – сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік), ол үшін заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген;

12) сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

13) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

Ескерту. 1-бапқа өзгеріс енгізілді-ҚР 06.04.2016 № 484-V Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен

кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

2-бап. Осы Заңның қолданылу аясы

1. Осы Заң, егер Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шартта өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының азаматтары мен Қазақстан Республикасында тіркелген заңды тұлғаларға қатысты қолданылады.

2. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары үшін қылмыстық жауапкершілік пен жаза Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде, әкімшілік жауапкершілік пен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін жаза – Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінде көзделген.

3-бап. Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартта осы Заңдағыдан өзгеше ережелер белгіленсе, онда халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

4-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қағидаттар негізінде жүзеге асырылады.:

1) заңдылық;

2) адамның және азаматтың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қорғау басымдығы;

3) жариялылық және ашықтық;

4) мемлекет пен азаматтық қоғамның өзара іс-қимылы;

5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүйелі және кешенді пайдалану;

6) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларын басым қолдану;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін адамдарды көтермелеу;

8) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жазаның бұлтартпастығы болып табылады.

5-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты мен міндеттері

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты қоғамдағы сыбайлас жемқорлықты жою болып табылады.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатына қол жеткізу келесі міндеттерді шешу арқылы іске асырылады:

1) қоғамда сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік жағдайын қалыптастыру;

2) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарларын жою;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өзара іс-қимылын нығайту;

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі халықаралық ынтымақтастықты дамыту;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу кіреді.

2-тарау. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ШАРАЛАРЫ

6-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг;

2) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру;

- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес заң сараптамасын жүргізу кезінде сыбайлас жемқорлық нормаларын анықтау;
- 5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды қалыптастыру және сақтау;
- 6) қаржылық бақылау;
- 7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер;
- 8) мүдделер қақтығысын болдырмау және шешу;
- 9) кәсіпкерлік саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары;
- 10) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу;
- 11) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарлама;
- 12) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын жою;
- 13) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Ұлттық баяндаманы қалыптастыру және жариялау.

7-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг – сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы

құқық қолдану тәжірибесінің жай-күйіне, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдауы мен бағалауға қатысты ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мақсаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасын бағалау болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің көзі құқықтық статистика және жеке және заңды тұлғалардың өтініштері, үкіметтік емес және халықаралық ұйымдардың мәліметтері, әлеуметтік сауалнамалар мен бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар деректері, сондай-ақ заңмен тыйым салынбаған өзге де ақпарат көздері болып табылады.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нәтижелері сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған шараларды жетілдіру үшін негіз болып табылады.

5. Осы баптың ережелері арнаулы мемлекеттік органдардың қызметіне қолданылмайды.

8-бап. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау

1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау – сыртқы және ішкі) - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдауды Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігімен келісім бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен мынадай бағыттар бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган жүзеге асырады.:

1) мемлекеттік органдар мен ұйымдардың, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) мемлекеттік органдар мен ұйымдардың, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің ұйымдық-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілерінің мамандарын және (немесе) сарапшыларын тартуға құқылы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдау нәтижелері бойынша мемлекеттік органдар, ұйымдар және квазимемлекеттік сектор субъектілері сыбайлас жемқорлықтың пайда болу себептері мен жағдайларын жою жөнінде шаралар қабылдайды.

3. Осы баптың 2-тармағының күші Денсаулық сақтау саласындағы қатынастарға қолданылмайды.:

1) прокуратура жүзеге асыратын жоғары қадағалау;

2) қылмыстық істер бойынша сотқа дейінгі іс жүргізу;

3) әкімшілік құқық бұзушылық туралы істер бойынша іс жүргізу;

4) Сот төрелігі;

5) жедел-ізвестіру қызметі;

6) қылмыстық-атқару қызметі;

7) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік құпиялар туралы заңнамасы талаптарының сақталуын бақылау.

4. Осы баптың 2-тармағының ережелері арнаулы мемлекеттік органдардың қызметіне қолданылмайды.

5. Мемлекеттік органдар, ұйымдар және квазимемлекеттік сектор субъектілері сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды жүзеге асырады, оның нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөнінде шаралар қабылдайды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгі тәртібін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган айқындайды.

Ескерту. 8-бапқа өзгеріс енгізілді-ҚР 03.07.2017 № 86-VI Заңымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

9-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру – қоғамда сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті көрсететін құндылықтар жүйесін сақтау және нығайту бойынша өз құзыреті шегінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілері жүзеге асыратын қызмет.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру білім беру, ақпараттық және ұйымдастырушылық сипаттағы шаралар кешені арқылы жүзеге асырылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру-адамгершілік, зияткерлік, мәдени даму және жеке тұлғаның сыбайлас жемқорлықты қабылдамауының белсенді азаматтық ұстанымын қалыптастыру мақсатында жүзеге асырылатын тәрбие мен оқытудың үздіксіз процесі.

4. Ақпараттық және ұйымдастыру қызметі бұқаралық ақпарат құралдарында түсіндіру жұмыстарын жүргізу, әлеуметтік маңызы бар іс-шараларды, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де шараларды ұйымдастыру жолымен іске асырылады.

10-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар – Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласы үшін белгіленген ұсынымдар жүйесі.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды мемлекеттік органдар, ұйымдар және квазимемлекеттік сектор субъектілері жұртшылықтың қатысуымен әзірлейді және заңнаманы әзірлеу кезінде және құқық қолдану практикасында ескеріледі.

РҚАО-ның ескертпесі!

11-бапқа өзгеріс енгізілді-ҚР 18.11.2015 № 410-V Заңымен.

11-бап. Қаржылық бақылау шаралары

1. Қаржылық бақылау шараларын жүзеге асыру мақсатында осы бапта айқындалған тұлғалар жеке тұлғалардың мынадай декларацияларын табыс етеді::

1) активтер мен міндеттемелер туралы декларация;

2) кірістер мен мүлік туралы декларация.

2. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихаттардың депутаттығына, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдеріне, сондай – ақ жергілікті өзін-өзі басқару сайланбалы органдарының мүшелігіне кандидаттар және олардың

жұбайлары кандидат ретінде тіркелгенге дейін ұсынады.

3. Кірістер мен мүлік туралы декларацияны табыс етеді:

1) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар және олардың жұбайлары;

2) мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдар және олардың жұбайлары;

3) лауазымды адамдар мен олардың жұбайлары;

4) мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілетті адамдарға теңестірілген адамдар және олардың жұбайлары болып табылады.

4. Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған мүлікті есепті күнтізбелік жыл ішінде сатып алған жағдайда, осы баптың 3-тармағында көрсетілген тұлғалар кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген мүлікті сатып алуға арналған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді көрсетеді.

5. Активтер мен міндеттемелер туралы Декларация Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасалады және Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған нысан бойынша және тәртіппен ұсынылады.

6. Кірістер мен мүлік туралы Декларация Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасалады және Қазақстан Республикасының

салық заңнамасында белгіленген нысан бойынша, тәртіппен және мерзімде ұсынылады.

7. Осы баптың 2 және 3-тармақтарында көрсетілген жеке тұлғалардың активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны немесе кірістер мен мүлік туралы декларацияны табыс етуі туралы мәліметтер Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген тәртіппен салықтардың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында орналастырылады.

8. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны және (немесе) кірістер мен мүлік туралы декларацияны табыс етпеу немесе осындай декларацияларда толық емес, дұрыс емес мәліметтерді табыс ету, егер жасалған әрекетте қылмыстық жаза қолданылатын әрекет белгілері болмаса:

осы баптың 2 – тармағында аталған тұлғалар-тіркеу туралы шешімдерді тіркеуден бас тарту немесе олардың күшін жою үшін негіз болып табылады.;

Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінде көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

9. Келесі тұлғалар мен олардың жұбайлары ұсынған жеке тұлғалардың декларацияларында көрсетілген мәліметтер есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 31 желтоқсанынан кешіктірілмейтін мерзімде жариялануға жатады.:

- 1) мемлекеттік саяси қызмет атқаратын;
- 2) "А" корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарын атқаратын";
- 3) Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары;
- 4) Қазақстан Республикасының судьялары;
- 5) квазимемлекеттік сектор субъектілерінде басқару функцияларын атқаратын адамдар.

Жариялануға жататын мәліметтер тізбесін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган айқындайды.

Осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген мәліметтерді Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының, ұйымдарының, Парламентінің және Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының персоналды басқару қызметтері (кадр қызметтері) олардың ресми интернет-ресурстарында орналастырады.

10. Осы баптың 7-тармағының және 9-тармағының 1) және 2) тармақшаларының талаптары мемлекеттік құпияларды құрайтын мәліметтерге қолданылмайды.

11. Мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі функцияларды орындауға қатысатын жеке және заңды тұлғалар Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен және мерзімде мемлекеттік меншікке байланысты мүліктік сипаттағы барлық мәмілелер және қаржылық қызмет туралы есептерді

мемлекеттік мүлікке қатысты меншік иесінің құқығын жүзеге асыратын мемлекеттік органға табыс етеді.

12. Мемлекеттік кіріс органдарына келіп түсетін осы бапта көзделген мәліметтер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес заңмен қорғалатын құпия болып табылады. Оларды жария ету Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

13. Қызметтік және салықтық құпияны құрайтын мәліметтер қаржы мониторингі жөніндегі уәкілетті органға "Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген мақсаттарда және тәртіппен беріледі.

Ескертпе.

1. Осы бапта квазимемлекеттік сектор субъектілерінде басқару функцияларын атқаратын тұлғалар болып аталған ұйымдарда тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша ұйымдастыру-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды атқаратын адамдар танылады.

2. Осы бапта ұйымдық-өкімдік функциялар деп адамдардың заңдарда және ұйымның атқарушы органының құрылтай құжаттарында көзделген өкілеттіктерді жүзеге асыру жөніндегі қызметі түсініледі. Бұл функцияларға ұжымды жалпы басқару, кадрларды орналастыру және іріктеу, бағынысты қызметкерлердің еңбегін ұйымдастыру және бақылау, көтермелеу шараларын қолдану және

тәртіптік жаза қолдану арқылы көрінетін тәртіпті қолдау жатады.

3. Осы бапта әкімшілік-шаруашылық функциялар деп толық материалдық жауапкершілік жүктелген тұлғалардың мүлікті, оның ішінде ұйымның балансындағы және банк шоттарындағы ақшаны басқару және оларға билік ету жөніндегі берілген өкілеттіктер шеңберінде қызметті жүзеге асыруы түсініледі.

12-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер